ПРОТЕСТ ЧЕРВОНОГО ГАЛСТУКА

МИ З ТОБОЮ, ОГНЕННИЙ В'ЄТНАМ!

В ОСЬМОГО ЛЮТОГО — День юного героя, борця проти фашизму. В цей день кіровоградський Будинок піонерів був надзвичайно збуджений. Коридори і зал виповнились білими блузами і сорочками, на яких горіли вогняні крила галстуків.

Сурмить горніст. Б'є барабан. Урочисто крокують прапороносці. Із своїх місць піднімаються гості зльоту: колишній командир партизанського загону С. І. Долженко і в'єтнамські друзі, що навчаються в нашому місті у школі вищої льотної підготовки Цивільної авіації. Президент клубу інтернаціональної дружби семикласник школи № 34 Віктор Каліч здає рапорт партизанському вожакові.

На білому екрані оживають документальні кадри Великої Вітчизняної війни. Затамувавши подих, вдивляються піонери в незнайомі обличчя бійців, які відстояли в грізні роки їхнє сонячне майбутнє.

Дзвінкий голос читця схвильовано називає імена піонерів-героїв, що загинули в цю війну. І проходять під багряними знаменами Володя Дубінін, Льоня Голиков, Вітя Коробко, Валя Котик, Зіна Портнова...

Сумовиті хвилі реквієму виповнюють груди, зал, місто, а, може, і цілу планету. Скільки їх, славних юних героїв, що віддали своє життя за свободу, за рідну землю.

Екран заговорив нашими днями. Одна за однією змінюються жахливі картини трагічного і героїчного В'єтнаму. І чути, як волають спалені села, як кричать чорними руїнами школи і лікарні. В'єтнам!..

З-за столу підводиться невисокий юнак. Це наш друг із ДРВ. Оплески! Вони можуть заглушити грізне ревище падаючих бомб і гуркіт канонади. Чон Кон Тьєн теж плеще у долоні і потім говорить російською мовою: «Дорогі друзі, ми приїхали до вас, коли господарює холодна зима, але тепло вашої зустрічі не дає нам її відчути. Далеко наша Батьківщина від вашої, але міцна дружба наших народів зближує нас... Американські агресори вбивають наших матерів, синів, дочок. Вони плюндрують нашу землю. Але ми не здаємося, бо відчуваємо підтримку братніх народів Радянського Союзу. Дружба наша непорушна!»

Піонери розв'язують свої галстуки і мають ними над головами.

— Дорогі друзі! — говорить Віктор Каліч, — є пропозиція надіслати лист-протест американському президенту.

Він зачитує текст. Текст, під яким стоять 16 тисяч підписів, зібраних в усіх школах Кіровограда. В листі, зокрема, говориться: «В тому, що сьогодні знову в тривозі перед новою війною стискуються серця матерів всієї землі — винні Ви. Ви, бо це Ваша тінь стоїть за спиною вбивць у В'єтнамі, Африці, Латинській Америці, за спиною фашизму, що знову піднімає голову в Західній Німеччині. Це Ваша тінь закрила статую Свободи у США». І далі: «Дайте всім дітям планети спокійне і щасливе дитинство!»

Десятки рук піднімають над головами лозунги: «Хай завжди буде сонце!»

Урочистий зліт кідовців оголошується закритим. Але пам'ять пульсує схвильовано і тривожно, як серце. І в очах довго мають тоненькі рученята із червоними галстуками. Вони протестують. Вони борються.

В. ГОНЧАРЕНКО.

Фото А. ПОНОМАРЕНКА.

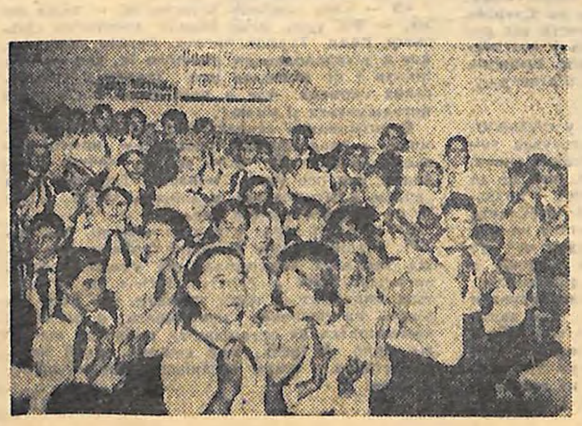

50 СЛАВА НАВІКИ!

ЗІРКОВА ЕСТАФЕТА НОВОМИРГОРОДЦІВ

П'ЯТЬ ШЛЯХІВ — П'ЯТЬ ПРОМЕНІВ

Десята година ранку. В центрі стадіону вишикувались лижники. Сьогодні комсомольці шкіл, зооветтехнікуму, підприємств і установ Новомиргорода вирушають в похід по п'яти маршрутах. Горять кумачеві стрічки — «Зіркова естафета на честь 50-річчя Збройних Сил СРСР і 50-річчя ВЛКСМ».

Секретар райкому партії В. Тятов бажає спортсменам щасливої дороги. Один за одним лижники виходять на маршрути. Вони пройдуть по місцях бойової і трудової слави новомиргородчан, зустрінуться із прославленими земляками, героями війни.

Спортсмени зооветтехнікуму, середніх шкіл № 1 та № 2 взяли напрям на Капітанівку, Костянтинівку, Кам'янку, Шмитове. Погода несприятлива. Та учасники естафети впевнено долають снігову цілину. Ось пройдено вже перші кілометри. Попереду йде команда технікуму — чемпіон області серед сільськогосподарських навчальних закладів. Очолює команду тренер Д. Лебідь. Замикають ланцюг лижників найвитриваліші спортсмени.

За кілька кілометрів до Капітанівки учнів технікуму зустрічає загін спортсменів Капітанівського професійно-технічного училища № 10. Дружні потиски рук, обійми. В селище обидві команди входять разом.

На площі вже чекають гостей жителі Капітанівки. Лижників частують запашним чаєм. Біля могили загиблих воїнів відбувся мітинг. Секретарі комсомольських організацій рапортують про свої діла, про зроблене по вшануванню пам'яті героїв війни.

Прийнявши естафету, спортсмени ПТУ № 10 вирушають далі, до села Осинтяжки.

Інші команди теж подолали свої маршрути і скрізь зустрічали теплий прийом, гостинність.

П. МАЛЄЄВ.

На фото: на старті (внизу праворуч), лижники на марші (вгорі), дорогим гостям — запашний чай (внизу ліворуч).

Фото автора.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

СУБОТНІЙ ВИПУСК

Молодий комунар

орган Кіровоградського обкому АКСМУ

Рік видання IX. ● № 18 (874) ● СУБОТА, 10 ЛЮТОГО 1968 РОКУ ● Ціна 2 коп.

ОУНБ ІМ. Д.І. ПИЖЕВСЬКОГО

УКАЗ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

ПРО НАГОРОДЖЕННЯ ОБЛАСНОЇ ГАЗЕТИ „КІРОВОГРАДСЬКА ПРАВДА" ОРДЕНОМ „ЗНАК ПОШАНИ"

За плодотворну роботу по комуністичному вихованню трудящих Кіровоградської області, мобілізації їх на виконання завдань господарського і культурного будівництва та в зв'язку з 50-річчям з дня виходу першого номера нагородити **обласну газету «Кіровоградська правда»** орденом **«Знак Пошани»**.

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. ПІДГОРНИЙ.
Секретар Президії Верховної Ради СРСР М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
9 лютого 1968 р.

● ДЛЯ ЗОЛОТОГО КОЛОСУ

СИЛА — В ЗНАННІ

Яка найгарячіша пора в хлібороба? Жнива? Безумовно, це час, коли не тільки натруджені руки не знають спокою, але і степ хвилюється золотими хвилями нового урожаю. Проте і взимку справжній господар не байдужий.

Щодня на наших ланах гучно розмовляють трактори. Готуємо землю до зустрічі з весною. Під озимі культури ми вже вивезли 10 тисяч тонн гною. Добре трудяться комсомольці-трактористи Володимир Буря, Віктор Корниченко. Молоді механізатори виконують щозмінні завдання на 110—120 процентів.

Зараз у них гаряча пора навчання. Щотижня збираються колгоспники, щоб послухати бесіди про виробництво зернових культур, грунти області, колгоспу тощо. Цікаво проводять семінари агроном артілі М. А. Гончаренко, секретар партійної організації М. К. Басай та інші.

Отже, зима — це не пора для відпочинку, а напружений підготовчий період. Для того, щоб задзвенів колос добірним зерном, треба його сіяти не тільки працьовитими, а й мудрими руками.

А. ШВАГЕР,
головний агроном артілі ім. Куйбишева.
Устинівський район.

СТОРІНКА ДЛЯ ДІВЧАТ—№1

У «МОЛОДОМУ КОМУНАРІ» за 12 січня ц. р. друкувалася стаття «Міст врятували троє», де йшлося про снайпера-сміливця з Башкирії Абдула Лукманова. Згадувалося також і про те, що подвиг воїну допомогла звершити дівчина-кіровоградка Шура Будаєва. Редакція зверталася до читачів з проханням дізнатися, де живе нині смілива жінка.

Олександра Будаєва (зараз її прізвище Ратушна) і

ЗНАЙШЛАСЯ ШУРА БУДАЄВА!

понині живе в Кіровограді, на Кущівці (вул. Верхньо-Степова, 96-а), працює медичною сестрою в облтубдиспансері. Абдул Лукманов мешкає в селі Колдарова, Волосновської сільської Ради, Кучарчинського району в Башкирії. Ось що розповіла про той незабутній день Олександра Дмитрівна Будаєва.

— Це було в січні 1944 року. Мешканці будинку № 46 по вулиці Карла Маркса відсиджувалися в бомбосховищі. Серед нас були діти, жінки, старики... Мені треба було піднятися в квартиру на другий поверх за теплим одягом. Коли я зійшла на сходи, там юрмилося багато солдат. Один з них гукнув:

— Дівчино, допоможи! Нашого командира поранено.

Раптом з вікна я помітила групу німців, що наближалися до мосту. Кинулася до пораненого, сказала йому про небезпеку.

Військовий зіскочив з ліжка, схопив гвинтівку, на мене накинув патронташ, скомандував: «Пішли!»

Абдул Лукманов був майже роздягнений, одна нога — в панчосі, інша в чоботі.

А німці вже метушилися біля мосту. І ми здогадалися: це — підривники, вони хочуть висадити в повітря міст.

Почався нерівний бій. Лукманов влучно стріляв з гвинтівки і револьвера, а я допомагала заряджати зброю.

... Весною 1945 року на мою квартиру зайшло троє військових. Серед них був і Абдул Лукманов.

Пригадали нерівний поєдинок, потім пішли в школу № 5, де я навчалася. О, як мені доводилося червоніти, коли воїни перед усіма учнями розповідали про подвиг... Того ж дня в клубі імені Жовтня в присутності всіх військових і школярів мене прийняли до комсомолу...

О. НАГОРНИЙ.

ВІД РЕДАКЦІЇ: В останні хвилини, коли газета підписувалася до друку, редакцію повідомили: знайшовся третій боєць, що разом з Абдулом Лукмановим перешкодив фашистам зірвати міст! Це — майор Павло Сергійович Криворучко. Після визволення Кіровограда він в складі своєї прославленої дивізії продовжував гнати фашистів з рідної України. Загинув П. С. Криворучко на угорській землі. Червона зоря горить над його тихою могилою в селі Будакеш.

...І ЗРОБИЛИ ВАРВАРІВКУ КВІТКОЮ

Наше село загубилося в степу, наче біла квітка в житі. Гарне село, та ще ліпші люди живуть в ньому. І до роботи беручкі, і повеселитися вміють.

Через бездоріжжя до нас майже ніколи не приїжджають артисти. Фільми — й ті демонструються погано. Проводь своє дозвілля, як знаєш. Та ми не скаржимося... Завдяки дівчатам Ларисі Грицков'ян та Мілі Малишевській.

Подруги — справжні хазяйки колгоспного клубу, беруть активну участь в художній самодіяльності. Їх чоловіки — Йосип та Володимир — теж не відстають від молодих дружин.

— Сьогодні в клубі концерт.

— Готується вистава.

— Буде вечір запитань і відповідей...

Такий діалог часто можна почути в розмові молодих колгоспниць.

Пізно повертаються дівчата з клубу. А вранці Міля бере сумку листоноші і поспішає на пошту. Скільки-то радісних вістей принесе вона односельчанам!

В Лариси — теж сумка. Але лікарнянська. Її теж проводжаємо теплими поглядами.

...Село наше загубилося в степу, наче квітка в житі.

Колгоспники села Варварівки Долинського району.

Люба ПОПРАВКО

З ЛІРИЧНОГО ЗОШИТА

За вітрами літають
Пелюстки абрикоси,
Понад садом кружляють,
Осідають на коси.
То весна-чарівниця
Білим вітром війнула,
Промайнула, мов дівчина,
Над вечірнім Інгулом.
Я змахнути пелюстки
За водою хотіла,
А то — в маєво хустки
Срібні весни осіли.

Листя холодне тулиться,
Небо в зірках-смородинах,
Спить опустіла вулиця,
Нами іще не пройдена.
Вітер до слів знайомого
Мило, сердечно тулиться...
Вечір хрипів загублений
На долиничанських вулицях.
Як зрозуміть не хочеш ти
Серце моє нестримане.
Долю мою наврочено,
Доля моя щасливиться
Тим, що є теплі спомини
Від золотої осені
В світлорожевих променях,
В ніжноблакитній просині.

м. Долинська.

ЧАРІВНИЦІ

... Завітавши в кафе «Юність», ви з задоволенням з'їсте чи то м'ясний салат, чи то овочевий. А на десерт вам подадуть фруктові киселі, фруктові компоти. Ці страви приготовлені руками учениць Кіровоградської торгово-кулінарної школи. На практичних заняттях йдеться мова про закони, писані й неписані, традиції і навіть звички. Адже дружба з випробуванням, дух пошуку — це неабияка цінність, набута на практиці. Ось і тепер відмінниці навчання з групи К-31 діляться своїми першими враженнями з офіціанткою кафе Галиною Максимовою.

Т. КОВАЛЬОВА.
Фото В. КОВПАКА.

ВИЙШЛА ЗАМІЖ І...

СТРУНКА, гарненька Ніна і її однокурсник Володимир побралися Студенти жартували:

— Гуляй-Вітер заміж виходить. Пропала наша самодіяльність.

А для Ніни наче нічого й не змінилося. Як і раніше, пропадала на репетиціях, бігала в танцювальний гурток.

Володимир нудьгував, очікуючи молоду дружину.

— Привела б свого математика в хор, — пропонували подруги.

— Та йому ж ведмідь на вухо наступив, — жартувала.

— Ой, дивись!.. Чоловіки цього не люблять. Ніна пускала бісики:

— Та щоб ми з Володькою посварилися? Зроду такого не буде...

ЦЬОГО РАЗУ Володимир чекав її біля дверей. Розпашіла, вискочила йому назустріч, взяла під руку. Мимоволі замилувався дружиною, та вираз невдоволеності все ж не зникав з обличчя. По дорозі додому завів розмову:

— Між іншим, в добрих сім'ях жінки чоловікам прасують...

— Так то ж в порядних, Вовочко, а в тебе жінка — студентка, — спробувала перевести на жарт.

— І готують вечерю.

— Зголоднів бідненький, — сміючись ластилася, — а в холодильник заглянув?

— І не бігають вечорами біс знає куди.

— Та я ж на репетиції була, хіба не бачив? — аж зупинилася, а з очей від образи ось-ось бризнуть сльози.

— В сім'ї дружина потрібна, — твердо вів свою лінію Володимир, — а не... Гуляй-Вітер.

— Так ось для чого ти одружувався?! — вже вголос схлипує Ніна. — А для мене ти щось робиш?..

Історія ця мені пригадалася в зв'язку з листом, який надіслала в редакцію Ада П. з села Павлиш Онуфріївського району. «Я маю чоловіка, — пише вона. — Ми обоє молоді, та погляди на життя в нас різні. Він любить полежати після роботи, почитати газету та подивитись телевізор. Але мені не хочеться в 21 рік відгороджуватися від усього живого, від комсомольської роботи, від друзів. Я хотіла і його зацікавити нашими справами, а він лише незадоволено кидав: «Звикла вислужуватись. Ціну собі набиваєш?». Крім розлучення, іншого виходу у нас немає».

Але повернемося до Ніни і Володимира. Ніна підкорилася чоловіковій «владі». На запитання: «Як життя?» обоє непевно знизують плечима. З того, як вони намагалися звертатися лише до мене, уникаючи розмов один з одним, було видно, що в квартирі живуть уже двоє чужих людей. Пізніше вони розлучилися.

«Нащо було писати про це в газеті? — запитує в листі Петро Іванов з Кіровограда, маючи на увазі лист Зіни Чуприни, вміщений в «Молодому комунарі» 7 січня 1968 року. — Адже дрібне і, по суті, вирішене питання піднесене в газеті до проблеми. Я одержую 170 карбованців на місяць. Дружина і діти добре забезпечені. Я працюю і маю право на затишок у квартирі. І нехай лиш у мене не буде свіжого сніданку...»

Сімейні незлагоди Ніни і Володимира, Ади П. і її чоловіка вже відповіли на Петрове запитання: така проблема є. А листи від робітників і робітниць, колгоспників і колгоспниць, від молодих дівчат і хлопців, заміжніх і одружених, від цілих колективів підтверджують це.

ВОЛОДИМИР до весілля жив у гуртожитку, сам прасував сорочки, готував сніданки і робив ще безліч господарських справ. Хлопцеві і в голову не приходило, щоб це за нього зробив хтось інший. І раптом з'являється вона, дружина, на яку можна перекласти домашні турботи і, навіть, ображатися на неї, коли щось зроблено невчасно. Звідки це? Де взялося? Чи не з тих часів, коли чоловік в сім'ї був єдиним годувальником і поїльником?

Я не збираюся стопроцентово звинувачувати Володимира, бо це було б невірно. Але варто лише заглянути в продуктові магазини або в дитячі садки чи ясла, щоб переконатися, що навіть «зовнішніми» господарськими турботами зайняті переважно жінки, вже не говорячи про «внутрішні», квартирні справи. І переважна більшість з них працює на виробництві.

Заперечувати те, що в домашньому господарстві є суто жіночі справи і закликати чоловіків варити борщі було б, принаймні, смішно. Але ж не можна дивитися на жінку, лише як на дружину, і відбирати в неї право на громадську роботу.

Я не впевнений, що вихід з становища, знайдений Ніною, єдино вірний. Може, слід було б переконати чоловіка, довести йому, що вона інакше не може, так, як це зробила М. Немченко з колгоспу «Дружба» Олександрівського району.

«Я — член комітету комсомолу, — пише вона. — Рік тому мене обрали депутатом сільської Ради. Турбот багато, багато доручень, але я з задоволенням виконую їх, хоч чоловік інколи і не дозволяє мені їздити у громадських справах. Але я переконую його, і він погоджується зі мною».

В розмовах з секретарями райкомів комсомолу, з секретарями первинних комсомольських організацій часто можна почути нарікання, що ось була, мовляв, Таня чи Валя гарною комсомолкою, а вийшла заміж, і вже їй не до громадських справ.

У КРАЇНІ зараз робиться чимало, щоб полегшити жінці домашні турботи. Але відхід заміжніх комсомолок від участі в житті організації все ж спостерігається в багатьох випадках. І треба сказати, що крім нарікань на пасивних комсомолок, в районних комсомольських організаціях робиться ще дуже мало. А треба, щоб кожний такий випадок ставав в житті організації надзвичайною подією.

В. ШАРІЙ.

Слова І. Кутеня

Музика В. Михайлюка.

СТЕЖЕЧКА

Стежечка моя
В'ється стрічкою,
Бережком-лужком
Понад річкою.
Усміхається
Поміж травами,
Під березами
Кучерявими.
Гарно пахне цвіт
Липи білої.
Сам несу привіт
Я до милої,
До коханої,
До рум'яної,
Зірки ясної
Полум'яної.
Радісно мені,
Весело мені, —
Срібний голосок
Чую в далині.
Шепчу ніжно я
Дороге ім'я.
Ой ти, стежечко,
Стежечко моя!

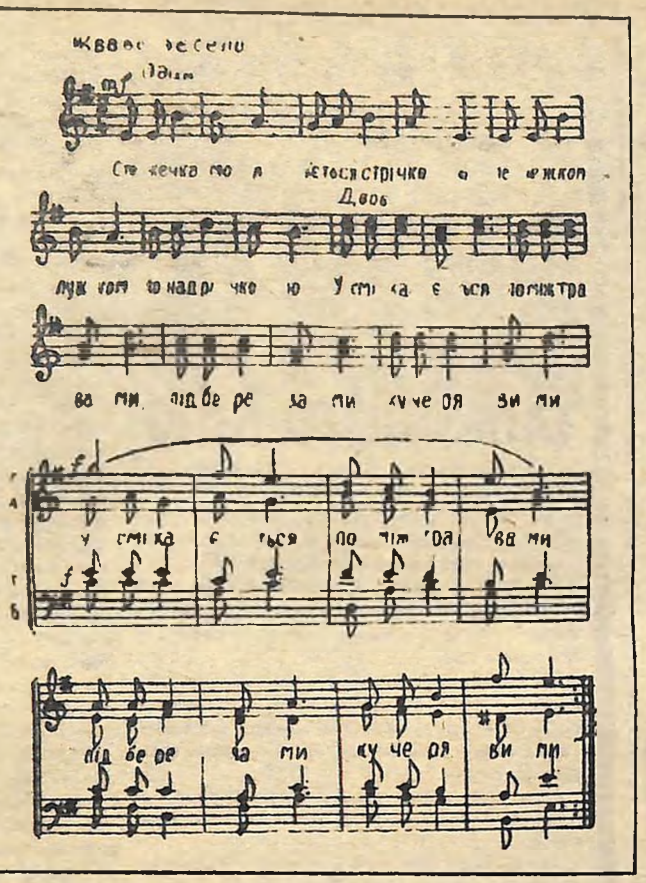

НА ЗАМОВЛЕННЯ

„ЕПОХА І СУЧАСНИК"

Обласний комітет по радіомовленню і телебаченню, обласне відділення Спілки журналістів УРСР разом з обласною радою профспілок, обкомом ЛКСМУ, обласними товариствами по охороні пам'ятників історії і культури, по охороні природи оголосили конкурс під девізом «Епоха і сучасник» на кращу тематичну радіопередачу, радіонарис, радіорепортаж. Серед авторів телевізійних передач конкурс оголошується на кращу журналістську, режисерську і операторську роботу.

В конкурсі можуть взяти участь журналісти, письменники, композитори, художники та позаштатні кореспонденти обласного радіо і телебачення.

Передачі мають повністю відбивати місцевий колорит, відзначатись актуальністю, документальністю, авторськими і режисерськими знахідками.

На конкурс приймаються матеріали, які ніде не публікувалися і не передавалися по радіо і телебаченню.

Підсумки конкурсу підводяться двічі: до Дня радянської преси і напередодні 51-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Для переможців конкурсу за створення кількох радіопередач встановлено шість премій: одна перша — путівка на Виставку досягнень народного господарства СРСР (м. Москва); одна друга — туристська путівка в місто-герой Ленінград; дві третіх — грошові по 30 карбованців; дві заохочувальні премії — бібліотечка, пам'ятний сувенір.

За кращу журналістську роботу встановлено три премії: перша — путівка на ВДНГ в Москву; друга — туристська путівка в місто-герой Ленінград; третя — 30 карбованців.

За кращу режисерську роботу по створенню кількох телепередач встановлено три премії: перша — 40 карбованців; друга — 30 карбованців; третя — 20 карбованців.

За кращу операторську роботу встановлено три премії: перша — 30 карбованців; друга — 25 карбованців; третя — 20 карбованців.

Встановлено також три заохочувальні премії. Всі переможці конкурсу нагороджуються грамотами Комітету по радіомовленню і телебаченню при Раді Міністрів УРСР або обласного комітету по радіомовленню і телебаченню і обласного відділення Спілки журналістів УРСР.

Підсумки конкурсу підводитиме жюрі за поданням художньої ради студії телебачення та обласного комітету по радіомовленню і телебаченню.

● НОВИНИ ЕКРАНА

„КІНЕЦЬ"

Одну з найцікавіших і хвилюючих сторінок історії народної революції в Монголії, народження дружби між монгольським і радянським народами відкриває цей фільм, створений кінематографами двох братніх країн.

Сценарій фільму написав російський письменник Юліан Семенов і монгольський вчений-історик Базарин Ширендиб. Постановку картини здійснили режисер Анатолій Бобровський і його монгольський колега Жам'янгійн Бунтар, випускник Всесоюзного інституту кінематографії. Стрічка «Кінець» — його дипломна робота. Знімали картину оператори Володимир Богданов (СРСР) і Халтарян Дамдін (МНР).

Події в картині «Кінець» розгортаються в 1920—1921 роках на монгольській землі. Її народ стогне під гнітом китайських мілітаристів. В цей час в сусідній Маньчжурії отаборилися вигнанці з Радянської Росії — недобитки білогвардійських банд. Барон Унгерн і його прихильники намагаються використати Монголію як плацдарм для «великого» походу на Країну Рад.

...Барон Унгерн, прийнявши буддистську віру, оголосив себе захисником монголів від китайських окупантів. Це ворог хитрий і небезпечний. Але в його ставку вдалося проникнути радянському розвідникові Прохорову. Ризикуючи життям, він довідується про плани ворогів. У цей же час на півночі Монголії міцніють революційні загони Сухе-Батора, в ряди яких збираються арати. Задуми білогвардійців лопаються, як мильна бульбашка.

В ролі радянського розвідника Прохорова виступає талановитий артист Володимир Заманський. Барона Унгерна грає заслужений артист Латвійської РСР Олександр Лемберг. В ролі дружини Прохорова Варі виступила заслужена артистка РРФСР Наталка Фатєєва.

Широкоекранний кольоровий фільм «Кінець» створено студіями «Мосфільм» та «Монголкіно».

На знімку: епізод передачі монгольськими революційними бійцями захопленого в полон барона Унгерна Червоній Армії.

На всіх широтах

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА

Другий тиждень Народні збройні сили визволення Південного В'єтнаму (НЗСВ) ведуть широкі наступальні операції проти військ американських агресорів і маріонеткових військ сайгонського режиму. В ході цього наступу, який почався в ніч на 30 січня, частини НЗСВ атакували понад 40 міст і великих населених пунктів, а також усі 24 американські авіаційні бази і встановили контроль над рядом міст. Досі тривають уперті бої в столиці Південного В'єтнаму Сайгоні і в місті Гуе.

Широкі наступальні операції НЗСВ, що охоплюють всі 32 провінції Південного В'єтнаму, є новим етапом у національно-визвольній війні в'єтнамського народу, яку очолює Національний фронт визволення. Якщо раніш бойові операції фронту проводилися в основному в сільських районах, то тепер боротьбу перенесено в міста. Це насамперед свідчить про те, що зросла сила і воєнна майстерність НЗСВ, про беззавітну сміливість та відвагу в'єтнамських патріотів. НЗСВ ще раз довели, що вони повністю тримають ініціативу воєнних дій у своїх руках і можуть завдавати ударів там, де вважають за потрібне.

Удар НЗСВ по містах був цілком несподіваним для американського командування. Сам факт прихованого зосередження частин НЗСВ під самісіньким носом у противника показує, наскільки народ країни підтримує Національний фронт визволення. У багатьох містах почали створюватись революційні органи влади. Цілі підрозділи і частини маріонеткової армії переходили на бік фронту. Боротьба в містах переросла у багатьох випадках в загальне народне повстання. Місцеві органи влади маріонеткового уряду були дезорганізовані.

Широкий наступ сил Національного фронту визволення — це великий воєнно-політичний удар по американських агресорах, який, безсумнівно, матиме великий вплив на дальший хід війни у В'єтнамі. Цілком зрозуміло, що наступ викликав розгубленість у Вашінгтоні.

Радянський народ рішуче підтримує мужніх патріотів В'єтнаму і палко вітає їх нові перемоги. Про це, зокрема, свідчить хвиля мітингів братерської солідарності з в'єтнамським народом, які пройшли на цьому тижні у багатьох містах Радянського Союзу під лозунгом «Американських агресорів — геть з В'єтнаму!»

Є. ЄГОРОВ.

(ТАРС).

Таким побачив вихідний день на річці Інгулець вчитель малювання петрівчанин Григорій РИБАЛЬЧЕНКО.

„МАЛЮЄМО САМІ"

Під таким заголовком систематично влаштовуються виставки малюнків наймолодших художників у дитсадку № 30. Їх теми — різноманітні. Тут і будова, і житлові квартали Черемушок, і голубі експреси — тролейбуси, і катання з гірок. Словом — все те, що діти бачать навколо себе.

Найбільшою спостережливістю відзначаються малюнки Саші Шостака (6 років), Вови Кравцова (5 років) та інших дітей.

О. РУБАН,
завідуюча Кіровоградським дитячим садком № 30.

● З БЛОКНОТА ФЕЙЛЕТОНІСТА

РОЗЛУКА ТИ, РОЗЛУКА...

Олеся бере телефонну трубку і чує тремтливо-хвилюючий, ніжний голос коханого:

— Ти не лай мене... Сьогодні я вже неодмінно примчу... Чуєш?.. Чекай...

— Добре, добре Андрійку. Я ждатиму тебе знову над Інгулом.

Андрій прасував ретельно штани, натирав ваксою гостроносі черевики. І, навіть не полуднуючи, помчав у місто. Бо ж там мав купити для Олесі квіти.

Спішив. Шукав, ноги позбивав і знайшов, нарешті... паперові вінки. А поруч них мав закукарікати здоровенний півень, виліплений з глини.

— Тітко, а де ж отакі голубенькі, живі?..

— А це що тобі — ганчірки? Бери, бо в оранжереї і таких не дістанеш.

— Я ж для дівчини хочу купити...

— Бери ці. Ніколи не зів'януть. І півня можеш подарувати...

Помчав спантеличений Андрій. Ніколи йому було дивитись під ноги. А поруч чорніли калюжі брудної води (бо ж була відлига), валялись камінці. Вже на вулиці почув:

— Хва-а-ав!.. Хва-а-ав!.. Фльось!..

Це — під ногою.

Зігнувся і серце... зупинилось: пекельне видовище — од черевика брудним язиком звисала одірвана підметка.

«Леле, знову побачення не відбудеться», — гостра думка сіпнулась в голові.

На диво — полегшення. Андрій згадав про майстерню термінового ремонту взуття. І забувши навіть про квіти для коханої, хутенько подався до своїх рятувальників на вулицю Луначарського.

Через кілька хвилин вже стояв перед насупленою дівчиною і показував їй знівеченого черевика.

— Прошу, зробіть що-небудь, бо як же я з отаким...

— Йди додому. Просуши цей капець. А тоді вже приходь до нас.

— Та як же це? Ну, я, допустимо, висушу. А поки дійду сюди, то знову ж наквашу.

Дівчина кривить густо нафарбовану губу і знову:

— Ти не пускай патьоки з очей.. Йди, суши...

— То хоч одним цвяхом приліпіть.

— Ні! — сказала останнє слово.

Біля вікна сидить пишногубий юнак і ось уже годину чекає, доки йому полагодять туфлі. Теж був із зіпсованим настроєм. І, слухаючи розмову між Андрієм і дівчиною, ненароком вигукнув:

— Та, може, в хлопця немає в що перемутися...

Дівчина блиснула схожими на дрібну білу квасолю зубами і випалила:

— Не з тобою діло маю, то й мовчи...

Пишногубий підвівся з крісла.

— Ні, я теж маю діло до вас. По-перше, порятуйте товариша, по-друге, віддайте мій туфель.

— В майстерні — перекур. Чекайте.

Андрій аж позеленів од хвилювання.

— То я, — мовив він, — побіжу до редакції. Просушу там черевика, а прийду сюди в постолах, зроблених із старих газет...

Дівчина закліпала довгастими віями.

— Ну, гаразд, давайте сюди свою підметку...

Вже сутеніло, коли Андрій прибіг на береги Інгулу. На лаві, де мала сидіти його Олеся, знайшов записку: «Любий, ти знову десь заблукав? Жаби ще не квакають. І мені не зовсім весело було тут одній...»

Андрій окинув скарлюченим поглядом береги Інгулу і болісно зітхнув:

— І все ото через кляту підметку...

С. КАГРУШ.

ШАХИ

Відділ веде кандидат у майстри спорту Г. ДУБІВКА.

Шахівниця-10

Завдання № 2

1. В якому році і де на Україні було відкрито перший шаховий клуб?

2. Що означає термін «вічний шах»? Наведіть приклад.

За правильні відповіді на 1 і 2 завдання нараховується по 2 очка.

3. В березні цього року в Грузії відбудеться матч претендентів на першість світу між Б. Спаським і Е. Геллером. З яким рахунком закінчиться матч і хто буде його переможцем?

За правильну відповідь нараховується 10 очок.

Розв'яжіть етюд:

Білі Кра 8; пп: а6; а2 (3).
Чорні: Крс 8; пп: h7 (2).

Білі починають і роблять нічию. За правильне розв'язання нараховується три очка.

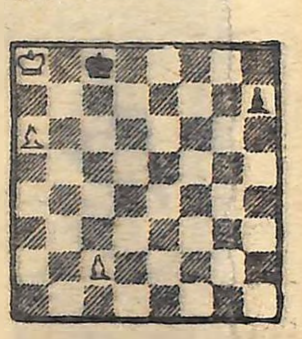

Останній строк надсилання відповідей — 20 лютого цього року.

Читачам, які ще не встигли взяти участь в «Шахівниці 10», не пізно включитись у поєдинки за право поїздки на шаховий чемпіонат України в місто Київ. Відповіді на перше завдання («Молодий комунар» № 11) можна надсилати разом з відповідями на друге.

СЮРПРИЗ італійського митника

ГРЕНОБЛЬ, 7 лютого. (Спец. кор. ТАРС). Серед перших медалістів гренобльської Білої олімпіади не було радянських лижників. Але найкращий з них — москвич Володимир Воронков приніс перші три очка в команду «копилку».

Список чемпіонів X зимових Ігор відкрив 27-річний італійський митник Франко Нонес. Він виграв 30-кілометрову лижну гонку (1 година 35 хв. 39,2 сек.), яка відбувалась у вкритому сніговими заметами високогірному містечку Отрані. Оце так справді сюрприз! Ніхто не вважав Нонеса фаворитом. І взагалі ніколи посланці жаркої Італії не перемагали в лижних гонках на Олімпійських іграх або світових чемпіонатах.

Змагання відбувалися сьогодні в прекрасну морозну сонячну погоду в горах масиву Веркор, що за 35 кілометрів від олімпійської столиці. Траса рясніла складними підйомами і спусками, то піднімаючись на 1305 метрів над рівнем моря, то спускаючись до кілометрової висоти.

Звичайно, хотілося б бачити наших хлопців у списках призерів, тим більше, що на цій дистанції нам незмінно діставались бронзові медалі на всіх попередніх олімпіадах, в яких ми брали участь. І все ж сьогоднішні старти успішніші, ніж два роки тому на чемпіонаті світу в Осло. А втім, не для всіх: нинішній чемпіон країни Валерій Тараканов з Ярославля виступив слабо, зайнявши 17-е місце, а Вячеслав Веденін був чотирнадцятий.

На світанку — о 7 годині ранку — на розкресленому «хокейною геометрією» дзеркалі Льодового палацу почався турнір фігуристок. 32 дівчини з 15 країн старанно вимальовували хитромудрі «вісімки» і «гаки». Серед них не було жодної з призерок попередньої Олімпіади. Нагадаємо, що навіть нинішня чемпіонка світу Пеггі Флемінг (США) зайняла в Інсбруку лише шосте місце. Тепер вона разом з європейськими «зірками» становить групу фаворитів і після першого дня змагань (дві фігури) йде попереду з великим запасом балів. До першої п'ятірки входять також Габріель Зейферт (НДР), Беатріс Шуба (Австрія), Альбертіна Нойес (США) і нинішня чемпіонка Європи Хана Машкова (Чехословаччина).

Московські школярки Олена Щеглова і Галина Гржибовська, які займають відповідно 13-е і 20-е місця, не збираються брати участі в спорі за медалі.

У другій половині дня на трасу швидкісного спуску вийшли гірськолижники. Але вони сьогодні лише випробували той шлях, на якому завтра розіграють олімпійські нагороди.

ЧЕМПІОНИ ЗНОВ НА ВИСОТІ

ГРЕНОБЛЬ, 8 лютого. (ТАРС). І в другому матчі олімпійського турніру чемпіони світу — хокеїсти збірної СРСР добилися вчора перемоги з великим рахунком. Вони виграли у команди НДР — 9:0 (4:0, 2:0, 3:0). Шайби закинули: Фірсов — 3, Вікулов — 2, Мишаков, Старшинов, Александров і Зайцев.

Отже, радянські хокеїсти закинули в двох матчах у ворота суперників 17 шайб, не пропустивши в свої жодної!

ФУТБОЛ НА ПОЧАТКУ ТРАВНЯ

МОСКВА, 8 лютого. (Кор. ТАРС). Федерації футбола Угорщини і СРСР домовилися про строки проведення чвертьфінальних матчів першості Європи. Перший з них відбудеться 4 травня в Будапешті другий — 11 травня у Москві.

В разі, якщо після двох зустрічей не буде виявлений переможець, то команди зіграють третій додатковий матч на нейтральному полі 15 травня.

МІЖЕКРАН

● ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

НЕДІЛЯ, 11 лютого. Перша програма. 9.00 — Ранкова гімнастика для всіх. (М). 9.15 — «Будильник». (М). 9.45 — Теленовини. (М). 10.00 — Телевізійний календар. До 75-річчя з дня народження маршала Тухачевського. (М). 10.45 — На зимових Олімпійських іграх. Лижі, ковзани. (Гренобль). 13.30 — «Сестра Ілліча». До 90-річчя з дня народження М. І. Ульянової. (М). 14.00 — Наша афіша. (К). 14.05 — «ТЕК-68». (К). 14.30 — «Дударик». (К). 15.00 — На зимових Олімпійських іграх. (Гренобль). 17.00 — «Музичний кіоск». (М). 17.30 — Літопис піввіку. «1967-й рік». Телефільм. (М). 18.00 — На зимових Олімпійських іграх. Хокей США — Канада. (Гренобль). 20.45 — «Сім днів». Міжнародна програма. (М). 21.15 — Камертон доброго настрою. (Донецьк). 21.45 — Художній фільм. (К). 23.00 — На зимових Олімпійських іграх. Хокей. СРСР — ФРН. (Гренобль).

ПОНЕДІЛОК, 12 лютого. Перша програма. 17.00 — Республіканська школа юних математиків. 17.30 — Телевізійні вісті. (К). 18.00 — Павлик Морозов та його побратими (Львів). 18.30 — Оголошення. (Кіровоград). 18.35 — Кінопрограма. (Кіровоград). 20.00 — Передача з Києва. 20.30 — Програма «Час». (М). 21.15 — Літературна панорама. (М). 22.15 — Співає А. Мокренко. (К).

Друга програма. 18.30 — Для слухачів шкіл основ марксизму-ленінізму. Історія КПРС. «Партія — вождь Жовтня». Березень — жовтень 1917 року. Передача друга. (М). 19.40 — З біографії революційної пісні. (Львів). 19.20 — «Вам — казка, нам — бубликів в'язка». Дитячий телетеатр. (Дніпропетровськ).

ВІВТОРОК, 13 лютого. Перша програма. 10.35 — Теленовини. (М). 10.45 — На зимових Олімпійських іграх. Лижі. (Гренобль). 12.00 — Художній фільм «Рукопис, знайдений в Сарагосі». І серія. (Кіровоград). 17.45 — Телевізійні вісті. (К). 18.00 — Для дошкільників і молодших школярів. «Сонцеворот». (Ленінград). 18.30 — «Двоє з співучого краю». Концерт. (Кіровоград). 19.00 — На зимових Олімпійських іграх. Хокей. СРСР — Швеція. (Гренобль). В перервах — теленовини. (М). 21.30 — Художній фільм «Рукопис, знайдений в Сарагосі». І серія. (Кіровоград). 23.00 — На зимових Олімпійських іграх. Хокей. ЧССР — Канада. (Гренобль).

Друга програма. 18.30 — Мультфільм. (К). 18.40 — До 50-річчя органів народного контролю. (К). 21.30 — Програма «Час». (М). 22.15 — «Доброго вечора». Вікторина для працівників сільського господарства. (К). 22.45 — Мультфільм. (К).

● ПОКАЗУЄ ДНІПРОПЕТРОВСЬК

НЕДІЛЯ, 11 лютого. 9.00 — Гімнастика для всіх. (М). 9.15 — «Будильник». (М). 9.45 — Телевізійні новини. (М). 10.00 — «Архітектура і біоніка». (М). 10.45 — Зимові Олімпійські ігри. Лижі, ковзани. Репортаж з Гренобля. 13.15 — Кіножурнал «Новини дня». (М). 13.30 — «Сестра Ілліча». До 90-річчя з дня народження М. І. Ульянової. (Ульяновськ). 14.00 — Програма кольорового телебачення. (М). 15.00 — Зимові Олімпійські ігри. Стрибки з трампліна. Репортаж з Гренобля. 17.00 — «Сільський клуб». (М). 17.30 — Літопис піввіку. «Рік 1967-й». Телевізійний фільм. (М). 18.00 — «Музичний кіоск». (М). 18.30 — Зимові Олімпійські ігри. Хокей. США — Канада. Репортаж з Гренобля. 20.45 — «Сім днів». Міжнародна програма. (М). 21.15 — «Камертон доброго настрою». (Донецьк). 21.45 — Художній фільм «Попутного вітру. «Синій птах»!» (К). 23.00 — Зимові Олімпійські ігри. Хокей. СРСР — ФРН. Репортаж з Гренобля.

● ПОКАЗУЄ МИКОЛАЇВ

НЕДІЛЯ, 11 лютого. 9.00 — 23.00. — Див. програму Дніпропетровської телестудії.

ПОГОДА

10 лютого вдень буде малохмарно, вітер північно-східний, помірний до сильного, температура повітря по області — 13—18, по місту — 14—16 градусів морозу.

ЛЮДИ З КРАЇНИ МУЖНОСТІ

В. ГАНОЦЬКИЙ

ВИТЯГ З ТАНКОВОГО БОЮ

(Продовження. Початок в газетах за 18, 20, 23, 25 і 27 січня та 3 і 6 лютого).

— Тяжко. Центральний Комітет, Державний Комітет Оборони приймають всі заходи, щоб якомога краще використати прорив блокади, в якому і ви брали участь, і поліпшити становище Ленінграда. Ну, а ви куди зараз, товаришу Макаренков?

— На батьківщину, у Воронезьку область, — зітхнув старшина. — Відвоювався я, буду трудитись. Не заради слави — заради життя на землі, — мимоволі згадались рядки.

Присутні засміялись. Посміхнувся і Калінін. А Макаренков знітився і почервонів.

— Любите вірші? — спитав Михайло Іванович.

— Не так, щоб дуже. Але є серед них хороші. Ось і ці почув по радіо, і не можу забути.

— А що ж! Слова гарні. «Не заради слави — заради життя на землі». Дуже гарні слова.

8.

13 лютого був тяжкий бій. Рота лейтенанта Осатюка вела наступ у відкритому полі. Ворожі батареї пристріляли кожний шматок землі, і механікові Рябоволу довелось попрацювати важелями. Командир роти передав по рації наказ — двом танкам обійти з флангів німецькі батареї і подавити їх. Тільки так можна було примусити замовкнути гармати, які стримували наступ.

Машина Осатюка атакувала в центрі. Прямою наводкою розбито кілька кулеметних точок, припинили опір гітлерівські автоматники, а гармати б'ють і б'ють. Ось поруч із «тридцятьчетвіркою» розірвався снаряд. Другий — пробив броню...

На фото: командир батальйону Д. ОСАТЮК дає завдання.

В той день танкісти поховали в братській могилі механіка-водія Рябовола і радиста. З екіпажу залишилися живими лейтенант Осатюк і навідник. Лейтенант Осатюк був тяжко поранений у живіт...

Медична сестра Шура Єрмакова привезла пораненого танкіста в госпіталь. Там нікого не виявилось. У порожніх кімнатах гуляв вітер. Шура повернулась до машини. Лейтенант лежав блідий, не приходячи до свідомості. Кожна хвилина могла стати для нього останньою.

Шура запитала перехожого, де зараз госпіталь, і той розповів, що його переведено в приміщення медичного інституту імені Павлова.

Машина помчала ленінградськими вулицями. Незабаром знайшли госпіталь. Шура передала лікареві записку від командира бригади. Записка була короткою: «Врятуйте життя цій людині. Вона — герой».

Хірург знизав плечима:

— Зараз всі герої, а якщо людина поранена, її треба рятувати.

— Він герой із героїв, — сказала сестра. — Це ж — Осатюк. Ви розумієте, лікарю, — Осатюк! Хіба ви не читали вчорашню газету?

— Чому ж, читав, — відповів лікар. — Зведення. На більше поки що не вистачає часу.

Тільки зараз сестра звернула увагу на зморене обличчя хірурга.

— Жаль. Там про нього написано. Він першим пробився до волховчан. А два дні тому газети писали про те, що йому присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Хірург продивлявся медичну картку, заповнену полковим лікарем. Потім встав.

— Спасибі, сестрице, за політінформацію. Спробую прочитати вчорашню і позавчорашню газети. А поки що мені час на операцію. Результат її передбачити важко. Ви ж медик і розумієте, що значить рана в живіт та ще й така...

Якщо хтось бував в ті роки в Ленінграді, той, мабуть, чув про Дмитра Осатюка. Медична сестра ніскільки не перебільшувала: він дійсно першим обнявся з волховчанами. 11 лютого 1943 року в газетах було надруковано Указ про присвоєння йому звання Героя, а через два дні — 13 лютого — в танк Осатюка вцілив важкий снаряд.

Танк Героя привели до порядку і перевезли в Соляний провулок в Музей оборони Ленінграда. Там він стоїть і зараз.

Хірург Глумов (так звали лікаря) виграв перший бій. Операція була складною і відбувалась небагато і немало — п'ять годин. В тяжкій боротьбі зі смертю лікар Глумов переміг.

Раз у раз насувався білий морок палати, і тоді, здавалось, падала вниз стеля, гойдались несамовито стіни, і ліжко разом з підлогою провалювалось у безодню. І рідко-рідко були серед того мороку хвилини, як ополонки серед льоду, коли Дмитро приходив до пам'яті, але знову втрачав свідомість, і затягувались ті ополонки шерехом. Встигав тільки розгледіти біля свого ліжка літню жінку в білому халаті. Її тепла, лагідна рука лягала лейтенантові на лоба, і Дмитрові здавалось, що то ненька голубкою сизою прилетіла до сина.

— Мамо... — шепотіли пересохлі губи.

Тоді в голові безладно штовхались думки, як хвилі далекого Південного Бугу. Пропливали обличчя рідних, друзів, і десь глибоко в пам'яті оживали знайомі картини довоєнної юності, рідне село.

Могильне. Від самої його назви віє сивою даниною. Навпроти вибалку вишикувались козацькі сторожові могили. А у вибалку — городи, сади, в яких загубились хати. Осокори біля ставу, школа з білими колонами при вході. В її стінах промайнуло сім років. І став Дмитро на роздоріжжі — куди йти далі? Вабила хлопця військова служба, але ж роками ще не вийшов.

І став Дмитро завідуючим клубом колгоспу «Трактор». З головою поринув у роботу. Разом з хлопцями налагодив роботу гуртків Осовіахіму, «Ворошиловського стрільця». Багато часу забирало вивчення зброї, стрільби. Приходив додому збуджений і розповідав, як пройшли заняття. Мати бачила синове захоплення військовою справою, і серце підказувало їй, що Дмитро мріє стати військовим. Говорила часто:

— Йшов би ти, сину, Василевою стежкою.

Старший брат Василь закінчував кооперативний технікум. Хотіла мати, щоб і менший став бухгалтером. Приїздив брат на канікули і те ж саме говорив.

Дмитро жартома відповідав:

— Вистачить у нас в сім'ї й одного бухгалтера.

Тим часом разом із Степаном Земнорієм, Миколою Сіваком та іншими хлопцями завклубом готував виставу «Платон Кречет». Поставили в себе, аж із району запрошують.

Йшли гуртом у контору колгоспу просити транспорт. Правління не відмовляло, і на ранок «транспорт» — пара коней і бричка — рухався до райцентру.

Якось приїхав брат і умовив Дмитра:

— Йди вчитись на рахівника. Будеш мати в руках спеціальність.

Послухав. Пішов на курси. А закінчивши, працював у колгоспній конторі. Рідні були задоволені — у Дмитра спокійна і потрібна професія.

Аж у 1939-му настав час іти служити в армію. Тьохнуло материнське серце. Воно правду сказало їй — її син вибрав інший шлях, тяжкий і почесний звитяжний шлях.

Служив у піхотно-кулеметній частині. Коли виїздили на навчання, не міг відірвати погляду від танків. Захоплено думав: «От би стати танкістом».

А тут якраз розпочався набір у танкове училище. Дмитро написав рапорт і через кілька тижнів зодягнув курсантську шинелю.

(Закінчення буде).

АДРЕСА і ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: редактора — 2-45-00, відповідального секретаря — 2-45-35, відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОММУНАР» — орган Кировоградского обкома ЛКСМУ г. Кировоград.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

БК 00063. Індекс 61197. Друкарня імені Г. М. Димитрова обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2. Зам. № 823. Тираж 42 500.